

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP.

Feladás szerkesztők háborúban léte alatti a szerkesztésért felelős: **PURIÉZ MÓR.**

Szerkesztőség és kiadói hivatal
Székhely: t. r. 2. Telefonszám: 124.

ELŐFIZETÉS! ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " " Egy órára 1 " 20

Justh Gyula itthon

A parlament bezárása után a képviselők közül sokan Budapesten maradtak és Justh Gyula elutazott Budapestről haza, tornyai birtokára. Mi összefüggés van a két eset között, a között, hogy sok képviselő Budapesten maradt és a között, hogy Justh Gyula elutazott? Ha a kérdésre válaszolni akarunk, mindenképp nagyon hangoztatni kell, amit eszünk az országgyűlési tudósításokból és a pártértekezleti szereplések leírásából szereztünk volna, tudomást a mostani politikai események felől, aligha vettük volna észre, tudniillik, hogy Justh Gyula a mostani ülésezések ideje alatt is Budapesten volt. Am emlékezni kell, hogy amikor a képviselőházban a mandátumok meghosszabbítását kezdték tárgyalni, akkor Justh Budapesten volt és azt kérdezte, hogy mi lesz az általános, egyenlő és titkos választói joggal.

Justh Gyula a pártkörbe is el látogatott akkor és jelenléte leginkább hozzájárult ahhoz, hogy az általános választói jog kérdését napirenden kellett tartani az indennitás alatt és még inkább foglalkozni kellett volna vele a képviselőválasztási bíráskodásról szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmával. Hogy többet nem lehetett kivinni, az nem Justh Gyulán múlt, hanem a helyzet, melynek rendkívülisége azt követelte Justh Gyulától, hogy a mostani ülésezések alatt ne menjen a képviselőházba és ne vegyen részt a képviselőházi tanácskozásokon és természetesen azokban az ellenzéki pártokból elkotott különintézményekben sem, melyek a legtöbb javaslat tárgyalása előtt a kormánnyal való egyezkedés céljából utnak boesattak. Justh Gyulának nem volt tárgyalni valója, nem volt egyezkedni valója, ő a programja mellett megmaradt szilárdul, mert úgy vélte, hogy programjának igazságtalanságai a háború által nem hogy meggyöngyültek volna, hanem éppen a háború tanulságai folytán is megerősödtek. Könnyebb volt meg hozni az áldozatot, hogy a fórumtól távol maradjon és hogy a képviselőházban fel ne szólaljon azért, mert úgy vélte, hogy az ő fellépése félreértéseket okozhatott volna és megzavarta volna az olyan sokszor hangoztatott egyetértést, melyet a mostani nehéz időkben a jelenlegi legnagyobb cél érdekében szükségesnek tartottak. Közbejött tudvalevően a csapás is, mely nemes szívét érte, kisebbik fiának elhunyt és apai fájdalmát csak az impozáns részvét enyhítette, mely a temetésen megnyilvánult.

De a temetés után és a képviselőház elnapolása után Justh Gyulának már nem kellett Budapesten maradnia. Neki nincs tárgyalni valója és spekulálni valója, nincs kalkulálni valója ama kérdés kapcsán, hogy vajjon a helyzetben a pártok miképpen alakulnak, miképpen maradnak és miképpen változnak, avagy a kerületek kegyét miképpen lehet megtartani és erősíteni: Justh Gyula programja nem változik. Tehát teljes nyugalommal mehetett haza,

ittléte áldásos volt és az az áldozata, hogy a képviselőháztól távolmaradt, szintén megtermi gyümölcsét, az eszmék, amiket képvisel, fejlődnek, érlelődnek.

Tornyai birtoka, ahova Justh Gyula most hazament, nem ismeretlen hely a függetlenségi politikuskok előtt.

Tornya most is megmarad megbízható területnek, ahol megtalálják Justh Gyulát minden pillanatban, amikor szükség lesz rá.

Przemysl ismét a mienk 190.000 a foglyok száma Az orosz hadsereg végzete

Elfoglaltuk mind az ellenséges állásokat

Délután 5 órakor a miniszterelnökség sajtóosztálya a következő sürgönyi értesítést küldötte lapunknak!

Budapest, június 3.

Ma reggel 3 óra harminc perc óta Przemysl újból birtokunkban van.

Höfer. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Rövid, szűkszavú e távirat, de mégis örömteli és leírhatatlan érzelmeket vált ki e nemzet lelkéből, amely tizenegy hónap óta vívja létének harcát a számára nézve óriási tulsúlyban levő ellenséggel szemben.

Az az öröm, mely Przemysl újból visszafoglalása után a magyar nemzet lelkében kelt, sokkal nagyobb, mint az a bánat és fájdalom érzése, mely akkor kelt a lelkében, mikor az oroszok sikerült éheztesítés által március háborúban a vár hősi védőit megadásra kényszerítették.

Przemysl elvesztése ekkor ránk nézve stratégiai szempontból nem birt különös jelentőséggel, mit bizonyít az a körülmény is, hogy azóta vertük ki az orosz hadat a Kárpátok fenyveseiből. Azóta arattuk az orosz fölött legfényesebb győzelmeinket. Gorlice, Stryj és más az oroszok által megszállott pozíciók számos fogollyal, tolmáccsok munícióval mind-mind Przemysl eleste óta jutottak birtokunkba.

Csak az erkölcsi depresszió volt nagy március havában, mikor Przemysl elesett. Fájdalmunkat növelte az, hogy annyi hősiünk, kiknek segítségével ma már győzelmünk teljes lett volna, — orosz fogságba került.

Mi azonban ezeknek a foglyoknak száma azoknak az orosz foglyoknak a számához, melyet mi — Przemysl várának eleste óta ejtettünk? Hiszen vannak államok, melyeknek nincs olyan nagy hadserege, mint amilyen nagy orosz fogolytáborral mi dicsekedhetünk. Nem szólunk itt az orosz halottak százezreiről. Hiszen ezeket a felvidék serény népe még most is alig győzi eltemetni a Kárpátok hegyhasadékaiból, patakpartjairól, tisztásairól.

Ma már nemesek megállítottuk a világ lehengerelésére megindult orosz hadsereget, de útott a történelmi igazság órája. Döntő csapást mértünk a legyőzhetetlennek hitt ellentélre. Przemysl eleste nekünk végső diadalaink hajnal-

pirkadása, mely azt jelenti, hogy utána következik Lemberg felszabadulása és az egész Galiciának az orosz inváziótól való megszabadítása.

Ránk nézve tehát Przemysl felszabadítása többet jelent, mint az oroszok jelentett annak idején a vár elvesztése. Ez már az a nyert csata, az a döntő ütközet, mely után az orosz ármádia, mely most rendetlen futásban menekül hazája felé győzelmes fegyvereink elől, e kudarc után többé velünk eredményesen hadba nem szállhat.

A rövidke után meg lehet állapítani azt is, hogy a győzelmes csata után vitéz harcossaink nem pihennek addig, míg teljesen nem végeznek az oroszokkal és azután következik a hitszegő, az olasz. Sok dolgot ez már nem ad harcban megedzett fiainknak.

Höfer jelentése

Budapest, június 3.

Orosz hadiszintér:

Német csapatok az éjjel rohammal bevették a Przemysl északi arevonálán levő utolsó orosz állásokat és ma reggel 3 óra 30 perckor észak felől behatoltak a városba. Nyugat és dél felől a mi tizedik hadtestünk nyomult be, melynek első osztagai nem sokkal reggel 6 óra után elérték a város főterét. Ennek a sikernek a hordereje még nem becsülhető fel.

Stryjtól északra a szövetséges csapatok támadása sikeresen halad tovább. A Stryj melletti csata eddigi eredménye hadifoglyokban hatvan tiszt és 12.175 főnyi legénység és szákmányban 11 ágyú és 35 géppuska.

Olasz hadiszintér:

A tiroli és karinthiai határ több pontján folytatták az olaszok erőtítményeink sikertelen bombázását, ahol ellenséges osztagok tűzünkbe kerültek, megfutamtítottuk, így a folgarial fensikón egy olasz gyalogezred, Misurianál több század és Gradiskában egy tisztí őrszárunk által hirtelen megtámadott lovassági és hegyasági osztag.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Az olaszok háborút követelnek Németország ellen

Berlin, június 3.

Chiassóból táviratozza a Lokal-anzeiger tudósítója: A Secolo mai számában nagy fehér folt van.

Csak a címe maradt meg egy hosszú cikknek és a szerző névaláírása. A cím ez: „Háborút kell üzeni Németországnak”. A cikk írója Mussolini képviselő. A cenzúra az egész cikket törölte.

Lugano, június 3.

Az olasz kormány hivatalos közleményt adott ki, a melyben kifejti, hogy az olasz kabinet nem tekinti magát hadiállapotban lévőnek Németországgal és különbséget tesz olyan államok között, a melyekkel csak a diplomáciai viszonyt szakította meg.

A jótékonyág egységesítése

He'yes indítvány Csanád- vármegye törvényhatóság- hoz

Alig van város, illetve vármegye az országban, mely a háborus idők alatt a jótékonyág gyakorlásában annyira kivette volna részét, mint Makó városa, illetve Csanád vármegye. Aldozott minden tehetséggel a helybeli jótékony hadi intézményekre, de talán még nagyobb támogatásban részesítette a hadi jótékonyág központi szerveit.

A jótékonyág gyakorlása azonban nem éri el azt az eredményt, ha azt, mint nálunk, szétforgácsoltan és nem egy kézben összefutólag intézik. Ez az elv vezetett elsősorban Eckhardt Vilmos megyei főjegyzőt és Petrovics György dr. megyei árvaszéki ülnököt, másodsorban pedig az a körülmény, hogy a csanádmegyeiek részesüljenek elsősorban az itt összegyűlt fillérekből, azért a következő indítványt terjesztették ma Csanád vármegye törvényhatósági bizottságához:

A már 10-ik hónapja dúló világháboru próbára tette nemcsak azokat az energiákat, amelyek a nemzet fegyveres erejének harci-készségét voltak hivatva biztosítani nemcsak azt a pénzügyi és gazdasági szervezetet, amely a harci készség biztosításának előfeltétele, hanem próbára tette társadalmunk lelkét, áldozatkészségét is.

Tisztelet tölt el mindannyiunkat, amikor hős katonáink gigászi küzdelméről hírt hallunk, megnyugvás száll lelkünkbe annak tudatára, hogy pénzügyi erőnk méltán sorakozik az ő küzdelmük mellé, de esodálkozással kell fogadnunk társadalmunk szívességének azt a spontán megnyilatkozását, amelynek egy-egy újabb bizonyítékáról naponta szerzünk tudomást.

Jól tudjuk azt mindannyian, hogy e reánk kényszerített élethálál harc dicsőséges befejezése után az állam pénzügyi ereje oly mértékben lesz a reá nehezedő terhek következtében igénybevéve, hogy mindannak a nyomornak, szenvedésnek, nélkülözésnek enyhítése, amely csaknem büntetésként nehezednék mindazokra, akik nyugalomuk, békés otthonuk, egészségük, sőt mi több életük feláldozása árán védtek meg a vérrel áztatott hazai rögöt, csak oly mértékben volna eszközölhető, amely méltatlan

volna a hősi küzdelmükhöz, az ő dicső — emlékükhöz. Tudjuk ezt nemcsak mi, hanem tisztában vannak vele intéző köreink is e tekintetben elegendő, ha Tisza István gróf, m. kir. miniszterelnök ezirányu nyilatkozataira utalunk.

Tudjuk ezt mindannyian, tudja ezt az egész magyar társadalom s ez a tudat fakasztja az önzetlen áldozatkészség szebbnél-szebb virágait az egész országban s így vármegyénkben is. Azt kell azonban tapasztalnunk, hogy közönségünk áldozatkészsége vezetés hiányában nélkülözi a céltudatos-ságot, attól kell félnünk, hogy a jótékony adományok ezrei a különböző — bár nemes célokat szolgáló — alapok között úgy el fognak forgácsolódni, hogy azok céljuknak e rendelkezésükre álló anyagi eszközök aránytalansága miatt nem fognak tudni megfelelni, éppen ezért indítványozzuk, hogy küldjön ki a törvényhatóság egy oly bizottságot, amelynek hivatása volna a háborus jótékonyág irányítása az egész vármegye területén oly célzattal, hogy a befolyó adományok egy egységes megyei háborus jótékonyági alap növelésére fordíttassanak, amelynek alapját a vármegye által hadi jótékonyági célokra megszavazott 5 százalékos megyei pótdoból befolyó összeg képezze s amelynek felhasználása iránt a felmerülő szükséghez képest a törvényhatóság 5822-1915. számú határozatával megválasztott hadsegélyző bizottság intézkednék.

Ez a kiküldendő bizottság — amint jeleztük — az egész vármegye területén a társadalmi jótékonyágot állandóan e vármegyei segélyalap javára irányítaná és gondoskodnék olyan akciókról, amelyek ezt az alapot évenként tetemes összeggel gyarapítsák.

Tisztelettel kérjük indítványunk elfogadását.

Makó, 1915. június hó 2.

Eckhardt Vilmos sk.

vm. tb. főjegyző.

Dr. Petrovics György sk.

vm. árvaszéki ülnök.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Június 4. Péntek. Róm. kath. és Protest. Kar. F. Görög-ország máj. 22. Bazilisk. Nap kel 4 óra 06 percekor, nyugszik 7 óra 59 percekor.

Időjárás. Némi hőemelkedés és elvélve eső várható. Sürgönyrog-nózis: Enyhébb, elvélve csapadék. Déli hőmérséklet 19.6 fok C.

— A törvénytelen gyermekek-ért. Okos és emberi eljárás indult meg a vármegyék és városok árvaszékeinél a belügyminiszter utasítására. Igen sok olyan katona teljesít szolgálatot, aki közös háztartásban él nejevel, azt feleségül nem vette, e viszonyból gyermekek is származtak és most az aszszony és a gyermekek nem kapnak segélyt. Egyes vidékeken a bevonult katonák nagy része ilyen közös háztartásban él és nem köt házasságot, tisztán, hogy a pár-

bért megtakarítsák. Mivel pedig nagy állami érdek az, hogy ezek a nem törvényes gyermekek ne szenvedjenek szüleik mulasztásáért, több árvaszék, a belügyminiszter figyelmeztetésére, már határozatot hozott, melyben felszólítja a közgyámokat, hogy ezeknek a gyermekeknek neveltetésére nagy gondot fordítson, őket segélyezze és — ha érdemesek rá — a közös háztartásban élő nőket államsegélyre is ajánlja.

— A tanítók nyári szabadsága. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium rendeletet adott ki, melyben az állami tanítóknak és tanítónőknek meghagyja, hogy az idén — rendkívüli állapotokra való tekintettel — az évszáró vizsgák után szabadságuk ideje alatt se távozzanak el állomáshelyükről. Így tehát az idén a tanítók nem mehetnek vakációra. Az intézkedés oka az, hogy a bevonult közigazgatási tisztviselők helyett sok helyen a megszapordított munka miatt kiegészítő személyzet alkalmazása válik szükségessé s e célra akarják felhasználni a tanítókat, elsősorban a gabonarekvirálásnál szándékoznak az új munkaerőket igénybe venni. A felekezeti tanítókra ez a rendelet nem vonatkozik, őket azonban felettes hatóságuk szintén fel fogja szólítani önkéntes munka vállalására megfelelő díjazás mellett. A nyári szabadság egyébként előreláthatóan számos hivatalban is el fog maradni, sok helyütt pedig a tisztviselők maguk mondanak le szabadságra való jogukról.

— Adomány a menekült olaszoknak. A Makóra érkezett olasz menekültek részére Ehrenfeld Bernátné és Spitz Márkné szappant, ruhát, cukrot, piskótát, özv. Singer Jakabné fésűket, 12 darab szappant, 1 tollas párnát, 3 mosdótálat, Politzer Jenő 9 drb. trikót, 6 pár gyermekharisnyát, 29 pár nagy harisnyát, 2 doboz szappant, Grósz János sütőmester pedig 8 darab cipőt adományozott.

— Névtelen jötevő. Egy makói önmagát megnevezni nem akaró uriember jótékonycélu kiosztásra 50 koronát adományozott.

18 éves népfölke- lők jelentkezése

E hó 4-től 8-ig írják össze a fiatal népfölke- lőket

A honvédelmi miniszter a mai nap folyamán adta ki a 18 éves népfölkelők jelentkezésére vonatkozó hirdetményt, melynek alapján Makó város katonai ügyosztálya nevezettek tájékoztatása végett a következő felhívást adta ki:

Az 1915. évi II. t. c. alapján, valamint az Ő Felsége uralkodása alatt álló összes országokban Ő cs. és apostoli kir. Felsége által a 18 éves népfölkelésre kötelezettek felhívása folytán utasítottak mindazon népfölkelésre kötelezettek, kik az 1897. évben születtek, hogy összeírásuk végett a tartózkodási helyi községi előjáróságánál (városi hatóságánál), kisközségekben a körjegyzőségek székelyén jelentkezzenek és pedig június hó 4-től június hó 8-ig Makó

város katonanyilvántartói hivatalánál.

A jelentkezés alkalmával a népfölkelésre kötelezettek netán bírtokában levő munkakönyv vagy más, a személyi adatokat feltűntető okmány igazolásul felmutatandó.

Az összeírásuk végett fentiek szerint jelentkezésre utasított egyének összeírásuk után az előjáróságnak később közölteendő rendelkezéséhez képest a folyó évi június 18-tól július 12-ig terjedő időközben és helyen népfölkelési bemutató szemlére fognak behívatni és elővezettetni és ott alkalmasságukhoz képest osztályoztatni.

Az alkalmasok bevonulásuk idejéről hirdetmény útján nyerneket értesítést.

A népfölkelésre kötelezettek a bemutató szemlére egy megbízható kísérelvel fognak utazni, s úgy oda mint vissza a vasuton a harmadik osztályon (gőzhajón a második osztályon) ingyen utaznak.

A magyar szent korona országainak területén tartózkodó azon osztrák állampolgárok és bosznia-hercegovinai tartományi illetőségű egyének, kik ezen felhívott korosztályhoz, valamint azon 1878-1890. évi és 1892., 1893. és 1894. évi születésű egyének közé tartoznak, kik a népfölkelési bemutató szemlére a népfölkelési fegyveres szolgálatra akár alkalmatlanoknak találtattak, akár alkalmasságuk folytán bevonultak, de később a népfölkelési tényleges szolgálatból alkalmatlanságuk folytán elszabad-ságoltattak és pótszemlén még nem voltak, hasonlóképpen iratnak össze és hivatnak be bemutató szemlére, mint az 1897. évi születésű magyar állampolgárok.

Azon népfölkelésre kötelezettek, kik a bevett, vagy törvényesen elismert vallásfelekezetek papjait, vagy pedig kik végzett tanulmányaik alapján a véderőtörvény 21. § a értelmében az egyévi önkéntes kedvezményre jelenleg igénytsem bírnak, ebbeli önkéntes kedvezményre igénytsem bírnak, ebbeli minőségüket a bemutató szemlén az illető intézet bizonyítványával igazolni tartoznak.

Az összeírásnál tehát a fentiek értelmében mindenkinek meg kell jelennie.

A népfölkelési bemutató szemlén való megjelenés és egyuttal bizonyítatlan időre a népfölkelési tényleges szolgálat alól is felmentenek a következők:

a) a pénzügyorségnél tartósan alkalmazott népfölkelésre kötelezettek;

b) a vasutaknál és azok műhelyeiben, a forgalmi, pályafentartási, vontatási műhelyi és szertári szolgálatban, továbbá a m. kir. állami vasgyárak központi igazgatóságánál és az annak vezetése alatt álló gyárakban és üzemekben tartósan alkalmazott népfölkelésre kötelezettek;

c) a posta- és távirtda intézetnél, az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaságnál, a magyar királyi Folyam- és tengerhajózási részvénytársaságnál, a Délnémet dunagőzhajózási társaságnál, valamint egyes, a hadiforgalomban résztvevő s a cs. és kir. trieszti tenger-szállítási vezetőség által külön kijelölendő tengerhajózási vállala-

toknál állandóan forgalmi szolgálattal teljesítő, vagy az azokhoz tartozó gyárakban és műhelyekben tartós alkalmazásban álló népfölkelésre kötelezettek;

d) a kőszénbánya-munkásosztagokhoz tartozó népfölkelésre kötelezettek;

e) a hadiszolgáltatásokról szóló 1912. évi LXVIII. t.-c. 4. §-a alapján személyes hadiszolgáltatásra az összeírás előtt kiállított egyének, feltéve, hogy rendeltetésük folytán állandó tartózkodási helyüket már elhagyták és a bemutató szemléig (utóbemutató szemléig) vissza nem térnek;

f) a határrendőrségnél állandóan és hivataloszerűen alkalmazott egyének (a szolgák kivételével).

Az a), b), c), d) és f) betűk alatt említett népfölkelésre kötelezettek azt, hogy állandóan (tartósan) és hivataloszerűen vannak alkalmazva, felettes hatóságuk, igazgatóságuk stb., illetve munkásosztág parancsnokságuk, a vasutak és azok műhelyeinek alkalmazásában állók szolgálati főnökségük által szabályszerűen kiállított bizonyítvánnyal a községi előljáróságuk (körjegyző, városi hatóság) előtt igazolni tartoznak.

Az a), c) és f) betűk alatt említett egyének azonban csak abban az esetben igényelhetik a felmentést, ha az említett minőségükben legalább 1915. évi március hó 1-je óta vannak alkalmazva és ez a körülmény fentemlített bizonyítványban szintén igazoltatik.

Nem tartoznak megjelenni a népfölkelési bemutató szemlén a nyilvántalálók alkalmatlanok.

Azon népfölkelésre kötelezett, aki a népfölkelési bemutató szemlére szóló behívási parancsnak nem tesz eleget, karhatalommal vezetett elő és a katonai behívás iránt tanusított engedetlenség megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI. t.-c. 4 §-a értelmében két évig terjedhető börtönnel büntetettik.

A gyermeknapi gyűjtések

Adományok a hadiárvának

Az utóbbi napokban tekintélyes összegekkel gyarapodott hőseink árvaainak az alapja. A földéaki Lajos-iskola tanulói lelkes tanítójuknak, Philipp Vilmosnak a buzdítására 90 koronát gyűjtöttek, a ref. kovásházi állami iskola növendékei pedig Lengyel János igazgató-tanító útján 73 korona 20 fillért küldöttek be. Csanádvármegye közönsége 200 koronát adományozott, egyes adakozóktól pedig befolyt a Makói Takarékpénztár útján 27 korona 30 fillér. A Makói Ujságnál 23 korona. A Makói Független Ujságnál 6 korona. A polgármesteri hivatalnál 235 korona. Igen tekintélyes összeggel, 612 koronával járultak a nemes célhoz a makói orthodox izraelita hitközség áldozatkész tagjai, akik közül adományoztak:

Weisz Mózes 50 kor., Landeszmán Mór 50 kor., Wéber Mózes 50 kor., Grünvald Hermann 22 kor., Perlmutter Izrael 20 kor., Salamon Izrael 20 kor., Löwinger Lipót 20 kor., Klein Gábor 20 kor., Klein Ferdinánd 20 kor.,

Klein Márton 20 kor., Klein Testvérek 20 kor., Gombó Hermann 20 kor., Teitelbaum József 20 kor., Perlmutter Abraham 15 kor., Landeszmán Henrik 15 kor., Paszkész Tóbiás 10 kor., Strausz Salamon 10 kor., Weisz K. Samu 10 kor., Weinberger Hermann 10 kor., Berliner Mór 10 kor., Weisz Izsák 10 kor., Czigler Vilmos 10 kor., Nürnberg Mór 10 kor., Stern Manó 10 kor., Porjesz Ede 10 kor., Landeszmán József 10 kor., Weinberger Szig 10 kor., Weisz Izsó 10 kor., özv. Fränkel Benjáminé 10 kor., Berliner Manó 7 kor., Guttman Lipót 6 kor., Lichtenstein Izsák 6 kor., Paszkész Antal 5 kor., Luger Mózes 4 kor., Lázár Lázár 4 kor., Engel Jakab 5 kor., Weinberger Salamon 4 kor., Löwy József 4 kor., Stern Hermann 4 kor., Menezer Simon 3 kor., Teitelbaum Májor 3 kor., Moskovics Dávid 2 kor., Strausz Mózes 2 kor., Glück Majer 2 kor., Farkas Vilmos 2 kor., Rubinstein Márton 2 kor., Montag Vilmos 10 kor., Löwy Lázár 5 kor.

A kir. tanfelügyelőség útján a királyhegyesi és ambrózfalvai áll. iskolák gyűjtéséből befolyt 106 kor. 52 fillér. Mindezen adományokkal együtt összesen 6806 kor. 21 fillér küldött fel a hadi árvaik javára a központi alaphoz, a mi a vidéki városok közül valószínűleg páratlanul álló eredmény.

SZINNHÁZ

Színházi műsor

Pénteken olcsó helyárakkal „Ezüst pille” vig operette.

Szombaton itt először „Napsugár kisasszony” nagy operett.

Nagy dolog a háború

és különösen szép dolog ilyenkor, mikor kergetjük, verjük, pusztítjuk a muszkát. Jó ilyenkor akár milyen háborus bolondság a szinpadon, pláne ha egy olyan kedves színésznő választja jutalomjátékául, mint Komlós. Az egész estét betöltötte az ő aranyos humor, pajkos, rakocátlankodó, de mindig izléses utrirozása. Fügöny előtt, nyílt színen tapsolták, elhalmozták virággal és ajándékkal. Kollégialis támogatásban részesült a többi szereplőtől, akik mind, egytől-egyig pompásan hozzájárultak az est szép sikeréhez.

* **Ezüst pille. Olcsó helyárakkal.** Pénteken este olcsó helyáru előadás lesz színházunkban. Előadják az „Ezüst pillé”-t e remek vig operettet, melyen közönségünk oly kitünően mulatott. A főszerepeket ezúttal Révész Ilonka, Kellen Rózsi, Pintér Irma, Nádasyné, Remete, Rónai, Heltai, Komlós és Garai fogják játszani.

* **„Napsugár kisasszony” bemutatója.** Szombaton este igen érdekes premier lesz színházunkban. Akkor mutatják be Paul Rubens nagyhatású amerikai táncos operettjét, amely a fővárosban nagy sikert aratott és nálunk is bizonyára nagy sikerre számíthat. Az operettből, melyet Heltai Hugó rendez, már javában folynak a színpadi zenés próbák. A vezető szerepeket: Révész Ilonka, Kellen Rózsi, Müller Kató, Pintér Irma, Heltai, Rónai, Komlós, Torma, Szarvassy és Sugár

fogják játszani. A „Napsugár kisasszony” szombati bemutató előadása iránt már igen nagy érdeklődés mutatkozik és jegyeket már lehet váltani a színházi pénztárnál.

Földhaszonbérlet.

Földéaki határürmösben 98 kis hold föld 1915. év október 1-től haszonbérbe, vagy felébe és esetleg vetemény alá is kiadó tanya és ártézi kuttal együtt. Ertekezni lehet Makó Szent János-tér 24. szám alatt Bugyi Albertnál.

A mikócsai dülőben három járandó eladó.

Ertekezni lehet Baranyi János Szegedi-utca 45. szám alatt.

REGÉNY.

Egy vilógvörös rejtelmek.

(919)

101. fejezet:

A szűkszávu sürgöny.

Ilosvay visszaült helyére és tovább morfonbuzott.

— Persze, hogy levelet kellett volna írni! mondogatta magában egyre. Előbb puhatolódzni kellett volna — vajjon az a hitvány Korbay is ott van-e... De aligha lesz ott! füzte tovább gondolatait. Tekla nem mert volna oda hívni engem! A fickó bizonyosan elhagyta őt s a szegény gyermek nem tud segíteni magán... Igen, igen, így lesz!

Izgatottan állott fel és szerette volna gyorsabb menésre ösztökélni a gyorsvonatot.

— De akár így — akár úgy, a leányomat okvetlenül hazahozom! tette hozzá végelhatározásképp. Már most sem hagyom őt tovább kuncsorogni a világban!

A legrövidebb utat választván, Kölnön át Ostendének tartott, ott hajóra szállva, átkelt a tengeren és Doverben kikötött. Ott ismét vasutra ült és szerencsésen megérkezett Londonban. Utközben Pista, ki tengert még csak most látott először, még tengeri betegséget is kapott.

A tábornok a végállomásnál fikerbe vágta magát, Pista felkapaszkodott a bakra és csak annyit mondott a kocsisnak:

— Bristol!

Egyebet ugyan bajosan is mondhatott volna ennek a borotvált kópü anglisnak.

Egy jó óra mulva a Bristol-fogadó elé értek. A Pista huszár csaknem leszédült a bakról, annyira el volt bódulva a sok nézésőtől.

Ily rengeteg várost, oly óriási házakkal, annyi tömegtelen néppel még soha se látott életében. Itt egy házban több ember lakik, mint sokszor egy egész alföld nagy faluban!

A kapus megelőzte őt a kocsi ajtajának kinyitásában.

(Folyt. köv.)

A villamos telep

f. hó 4-én és 5-én fontos kísérletek megejtése céljából makói és nagylaki vezeték hálózatát áram alatt fogja tartani s a kísérletek pontossága érdekében felkéri előfizetőit, hogy ezen két nap alatt a reggel 5-től este 6 óráig terjedő időszakban izzólámpáikat, illetve villamos motorjait ne használják.

Makói villamos telep üzletvezetősége.

Hirdetmény.

A makói református egyház gondnoksága közhírré teszi, hogy az egyház tulajdonát képező aradi-utcai és új temető-földek, Biró-féle, Kelemen-féle, Boros Juliánna-féle járandók, Szűcs István-féle 1 negyed telek tanyaföld, igási- és dái ugarjaival együtt 1915. év október 1-től kezdve három évre haszonbérbe adják ki.

A haszonbéri feltételek a gondnoki hivatalban megtekinthetők.

Ezen földekre az árverés 1915. évi június hó 13-án vasárnap délután fél II órakor tartatik meg az egyház'ánács nagy termében, a hova a nevezett időre a haszonbérlet szándékozók meghívotnak.

Veres Sándor,
gondnok.

Táncitanítási felhívás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az iskolai növendékek részére a nyári szünetben

táncanfolyamot

tartok, melyet június hó 15-én kezdek meg s mindvégig a legszigorubb illem, legnagyobb felügyelet mellett folytatok. A tanítási óra délután 4 órától 6 óráig terjed. A tanfolyamon tanítom a szokásos táncokon kívül a Tangót, Tvo-Steppet és az Oan-Steppet, továbbá csinos részleteket a magyar ballettből és a Gentry Bostont. A tanítás helye Gr. Vay-utcai házamban, amely kizárólag e célra épült és elegánsan berendezett táncsterem. Beiratkozni ott lehet egész nap. Nagybecsi pártfogásukat kérve, maradok kiváló tisztelettel: SHVARCZ MIKSA okl. táncanító.

ORVOSOK

Igazolják, mint legkitünőbb köhögés elleni szert a:

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, hurut, számarhurut ellen és különösen meghűlés ellen, mely miatt minden harcosnak nélkülözhetetlen. 600 orvosi és más egyén igazolja a biztos sikerét ezen étvágygerjesztő és kellemes cukorkáknak. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, hadi csomagolásban 30 fillér. Kapható minden gyógyszerárban.

Allítsa meg

a rikkanest és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot, megtalálja benne smirecsüskége van.

„DEERING”

Egy keveset használt kévekötös aratógép, két darab javított marokrakó aratógép, egy használt gőzcséplőgép garnitúra, egy kazalozó gép olcsón eladó Glück Samunál, Makó.

Magyar állami cséplőgépeket, kévekötös aratógépeket,

fűkaszalógépeket és lógerelyéket, amerikai manilla és marokrakó zsinógot, vízmentes ponyvákat és zsákokat, gépkendőolajat és towotthe kenőcsöt szállít a legjobb minőségben

Glück Samu, Makón.

A Korzó-szálloda és vendéglő kedvező árban eladó.

Ujságárusokat felvesz a lap kiadóhivatala.

Eladó ház

A főtér közelében Páva-u. 9. sz. ház, mely hivataloknak, iparos vagy kereskedőknek igen alkalmas, elköltözésmiatt kedvező feltételek mellett sürgősen eladó. Értekezni lehet JAKSÓ ADÁM műszerész-nél Deák Ferenc-utca 10. sz. alatt

HERE SZENA és MARIÁNAK való, valamint herésárpa-szalma kapható IRITZ MIKSAÁL olcsó árban.

Lábápoláshoz! Izzadás ellen!

A mostani világháboruban a nagy fáradsalmak között harcosaink áldása

megkönnyebbiti a gyaloglást, megszünteti a test (láb és kéz) izzadását, megakadályozza a bőrke-ményedés képződését és bevált óvszr az összes bolhák tetvek és egyéb férgek ellen

Kapható Makón: Popper Gyula drogériájában, Fötér. Tábori postacsomagban küldhető

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi: **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségeit megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha ok-szerű kezelés mellett az Ideál-arckenőcsőt használjuk!

Végül az arcnak üdőségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitünő készítmények törvényes védjeggel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerárban szerezhetők be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

Több száz

fénykép van már eddig is kiadóhivatalunkban, „Hőseink nagy fénykép albumá”-ba való elhelyezés céljából, de ezideig azonban még nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ezen művet kiadhassuk mert a harcstérről igen sok

katona

azzal a kéréssel fordult hozzánk, hogy várjunk még az album kiadásával, míg ők is abban a helyzetben lesznek, hogy a fényképeiket beadhassák közlés végett. Örömmel teszünk eleget vitéz katonáink ezen kérelmének annyival is inkább, mivel ezzel nagy örömet szerzünk nekik, másrészt pedig „Hőseink nagy arckép albuma” annál díszesebb lesz, minél több hős fényképe díszíti azt. A legutóbbi napokban már több katonatiszt fényképe is

érkezett

hozzánk közlés végett. Ismételten felhívjuk azonban katonáink itthonmaradt hozzátartozóit is hogy a kinek fénykép van birtokában, azt minél előbb hozza be lapunk kiadóhivatalába, hogy „Hőseink nagy arckép albumá”-ban megörökíthessük — Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal készséggel szolgál